

СУЧАСНІ АСПЕКТИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ФОНДОВОГО РИНКУ

Багато інвесторів на фондових ринках сьогодні відчують симптоми певну стурбованість. І справа не тільки в падінні фондових індексів США котрі розгубивши весь зріст з початку року. Набагато більший негативний вплив на подальшу невизначеність дають різкі зміни цін фінансових активів, які стали останнім часом постійним явищем. Так, наприклад, у сезон відпусків 2019 р. фондовий індекс Dow Jones Industrial Average, неодноразово зростав та падав протягом дня на 500-700 пунктів. В серпні він за кілька годин впав на приголомшливі 799 пунктів, або на 3,1%.

Хоча подібні скачки бували і раніше, зазвичай вони траплялися після якихось драматичних подій. Тепер же, схоже, каталізатором стають явища скромних масштабів, скажімо, слова голови ФРС США Джерома Пауелла, що процентні ставки близькі до нейтрального рівня.

З іншого боку твіти Дональда Трампа, який назвав себе «людиною мит» оказують суттєвий вплив на зміну цін фондових активів. Тому JPMorgan створив «індекс Трампа», який оцінює вплив твітів президента на фондовий ринок. Індекс отримав назву Volfefe. Аналітики JPMorgan припускають, що твіти Трампа надають статистично значимий вплив на прибутковість держоблігацій, найбільше - на дво- і п'ятирічні папери. Експерти вирахували, що з моменту приходу до влади в 2016 році Трамп в середньому публікував по 10 твітів за день. При цьому 146 публікацій, зроблених у години роботи біржі, реально вплинули на ринкову ситуацію. Чому?

Одне з припущень полягає в тому, що полохливі інвестори ніяк не можуть визначитися з перспективами ринку і економіки. Обвал Dow Jones на 799 пунктів, наприклад, пояснювали тим, що твіт про «людину мит» сигналізував про зростання напруженості в торговельній війні і, відповідно, уповільнення темпів зростання.

Однак такі пояснення не здаються достатніми, враховуючи масштаби волатильності. Більш повну картину можна намалювати, запозичивши ідею у Сета Клармана, засновника хедж-фонду Vaupost, враховуюче поняття «важеля», або «плеча» (leverage) на різку зміну цін. Крім того, є такий феномен, який Кларман називає «алгоритмічним важелем».

Так, двадцять років тому інвестори на власному досвіді дізналися, що складні, деривативи можуть серйозно збільшувати збитки: (наприклад, хедж-фонд Long-Term Capital Management, управлінський комітет якого складався з нобелівських лауреатів і погорів на дефолті Росії). Сьогодні не менш непередбачуваний і таємничий ефект, на ринки, можуть надавати: алгоритмічний трейдінг, біржові фонди та пасивні інвестиційні стратегії.

Звичайно, це корисні інвестиційні інновації, які можуть підвищувати ліквідність і глибину ринку в спокійні часи. Але за часів невизначеності «постає питання, чи можуть вони провокувати дестабілізуючу цінову динаміку, посилюючи вплив застосовуваних інвесторами торгових моделей».

Іронія полягає в тому, що раціональні, як вважається, комп'ютерні програми створюються програмістами і фінансистами, яким ніщо людське не чуже і які мислять найчастіше однаково. Це створює «комп'ютерний ефект натовпу», коли торгові програми однаково реагують на одні й ті ж дрібні сигнали, надаючи надмірний сукупний вплив на ринок. Це можна назвати «роботизованим важелем».

Чи є якесь рішення цієї проблеми? Воно абсолютно не очевидно в світі, де інвестори протягом декількох років оцінювали перспективи ринку з підвищеним оптимізмом. Але є одна маленька втіха: історія свідчить, що зростаючі тренди зазвичай закінчуються несподіваним падінням, а не серією дезорієнтуючих різких стрибків.

У цьому сенсі сьогоднішня ситуація на ринках дійсно незвичайна. Але вона дає інвесторам, які відчують запаморочення від «морської хвороби», можливість заздалегідь покинути корабель у морі інвестицій.

Філімонюк Є.В., аспірант

*Київський національний університет технологій та дизайну
Кафедра фінансів та фінансово-економічної безпеки, аспірант*

ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Фінансово-економічна безпека підприємства – досить новий напрям розвитку економічної науки. Необхідність її постійного забезпечення зумовлюється об'єктивно наявним для кожного суб'єкта господарювання завданням забезпечення стабільності функціонування і досягнення головних цілей своєї діяльності.

Фінансово-економічна безпека підприємства – це такий фінансово-економічний стан, який сприяє забезпеченню захищеності його фінансово-економічних інтересів від негативних чинників внутрішнього і зовнішнього середовища та створення необхідних фінансово-економічних умов для безперервної успішної діяльності та стійкого розвитку підприємства.

Метою забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства є досягнення найвищої ефективності та стабільності його функціонування і створення передумов для подальшого розвитку шляхом своєчасного виявлення та запобігання зовнішнім і внутрішнім небезпекам і загрозам.

Фінансово-економічна безпека підприємства направлена на створення відповідних умов для виявлення та подолання кризових явищ у діяльності підприємства з метою реалізації поставлених ним статутних цілей і завдань.